

Zaplanuj cyfrową opowieść

WIEDZA W PIGUŁCE

Dla nauczyciela

Nowe media dostarczają wielu możliwości tworzenia treści, kreowania nowatorskich form wypowiedzi. Urządzenia mobilne, dzięki którym można szybko zrobić zdjęcie i nagrać film lub dźwięk oraz łatwe w obsłudze programy komputerowe do obróbki zdjęć i montowania krótkich filmów dają szansę na niestandardowe działania edukacyjne. Lekcja ma na celu pokazanie możliwości wykorzystania codziennych aktywności młodzieży w celach innych niż tylko rozrywkowe, co uatrakcyjni proces uczenia się. Kształtowane są także kompetencje pracy w grupie oraz umiejętności organizacyjne. Proces tworzenia materiałów do większej wypowiedzi pobudza kreatywność oraz umiejętności negocjacyjne.

Efektywna praca w grupie opiera się na następujących warunkach i działaniach:

- Dokładnie przemyślenie tematu pracy oraz zaplanowanie objętości. Każdy członek zespołu powinien wiedzieć, jak dużo materiałów ma przygotować i na jaki temat.
- Ustalenie planu działań oraz terminów zakończenia poszczególnych etapów pracy.
- Podział zadań. Jeśli któremukolwiek elementowi pracy nie zostanie przyporządkowany wykonawca, prawdopodobnie nikt się nim nie zajmie.
- Pozostawanie w kontakcie i wymiana uwag w grupie oraz z opiekunem.

Dla ucznia

Przypomnij sobie swój ulubiony film. Żebyś mógł go obejrzeć i podyskutować o nim ze znajomymi, cały zespół ludzi pracował na efekt, jaki widzisz na ekranie. Ich praca ma poszczególne etapy. Kiedy zaczynasz pracę nad zadaniem domowym, zrób to samo.

1. Zaplanowanie pracy — wymyślenie tematu, ustalenie, jak najciekawiej o nim opowiedzieć.
2. Wybranie i zgromadzenie wszystkiego, co potrzebne do zaprezentowania tematu. Filmowcy np. wybierają aktorów, reżysera, szyją kostiumy. Jeśli nauczyciel nie powiedział dokładnie, co zrobić, możesz napisać wypracowanie, zrobić zdjęcia, nakręcić film, nagrać dźwięki. Możesz także połączyć te elementy. Wybieraj najciekawsze z nich oraz te, które najlepiej pokazują to, co chcesz powiedzieć.
3. Ustalenie, w jaki sposób pokazać efekt pracy. Film można obejrzeć w telewizji, w kinie lub internecie. Ty możesz pokazać swoją pracę w zeszycie, w internecie — na blogu lub na YouTube albo stworzyć prezentację.

Nad filmem pracuje wielki zespół ludzi. Każdy wykonuje swoje zadanie. Jeśli pracujesz w grupie, nie zapomnij ustalić, kto czym się zajmuje. Jeśli obowiązki będą podzielone, praca będzie szybsza i przyjemniejsza.

POMYSŁ NA LEKCJĘ

Uczestnicy samodzielnie planują działania, a następnie tworzą lub szukają treści do wspólnego projektu, jakim będzie film przyrodniczy lub dokumentalny.

Cele operacyjne

Uczestniczki i uczestnicy:

- wiedzą, że do jednego projektu można użyć różnych form medialnych (nagranie filmowe, nagranie dźwięku, zdjęcia, teksty);
- potrafią nagrać film, nagrać dźwięk, wykonać fotografię;
- potrafią zaplanować pracę w grupie z różnymi formami medialnymi.

Przebieg zajęć

Ze względu na zaproponowany temat zajęcia należy przeprowadzić w plenerze. Jeżeli to niemożliwe, zaproponuj uczestnikom inny temat, który będziecie w stanie zrealizować wewnątrz budynku. Na zajęcia będą potrzebne aparaty cyfrowe lub telefony z możliwością robienia zdjęć, nagrywania filmów i dźwięku.

1.

Czas: 5 min
Forma: dyskusja

Powiedz uczestnikom, że waszym celem jest stworzenie edukacyjnego filmu przyrodniczego na temat „Piękno tkwi w szczegółach”. Jeśli lekcja musi odbyć się w budynku, zaproponuj temat „Klasa”. Podziel uczestników na 3 grupy: filmowców, fotoreporterów i dźwiękowców. Wspólnie, w toku dyskusji ustalacie, jakie obiekty są celem waszej wycieczki (np. mrówki, biedronki, liście, ptaki, płatki śniegu, skały i minerały, kora drzew itp.). W przypadku tematu „Klasa” celem może być udokumentowanie, jak wygląda klasa szkolna, jakie ma wady i zalety, które przedmioty budzą sympatię, a które są nie lubiane itd. Wszystkie grupy będą zajmowały się wybranym w toku dyskusji obiektem.

2.

Czas: 30 min
Forma: praca w grupach
Pomoce: aparaty cyfrowe lub telefony
(najlepiej 2 na grupę)

Powiedz grupom, żeby stworzyły materiały do filmu — grupa filmowców: trzy nagrania po 1 minucie, grupa fotografów: 10 zdjęć (można zrobić więcej, a potem wybrać 10 najlepszych), grupa dźwiękowców: nagranie 3 odgłosów przyrodniczych (np. szumu liści, płynącej rzeki, śpiewu ptaków). W klasie zamiast nagrania dźwięków przyrody można nagrać wypowiedzi innych uczestników lub dźwięki typowe dla szkoły np. skrzypienie kredy piszącej po tablicy.

3.

Czas: 10 min
Forma: rozmowa
Pomoce: nagrany przez grupy materiał, rzutnik multimedialny

Poproś grupy, żeby zaprezentowały najlepsze nagrania filmowe, dźwiękowe i zdjęcia (nagrania: po jednym, zdjęcia: 3 wybrane). Najlepiej, gdyby udało się wyświetlić efekty prac

na rzutniku multimedialnym. Podsumuj, mówiąc, że nagrane treści mogą posłużyć za materiał do stworzenia filmu przyrodniczego (lub dokumentalnego o szkole). Wymagają jednak odpowiedniego montażu i obróbki w programie komputerowym oraz być może komentarzy lub napisów, aby treść była zrozumiała dla widza.

Porozmawiaj z uczestnikami, jak wyobrażają sobie wasz film? Jaki powinien mieć początek, środek i koniec? Jaki powinien być nastrój filmu (smutny, wesoły)? Jaką muzykę by dodali, żeby ten nastrój osiągnąć? Na koniec rozmowy podkreśl, że stworzenie filmu czy dobrej prezentacji multimedialnej zawsze wymaga jasnego sformułowania pomysłu, co i w jaki sposób chcemy przedstawić.

Ewaluacja

Czy po przeprowadzonych zajęciach uczestnicy i uczestniczki:

- potrafią wykonać proste zadania typu: fotografowanie, nagranie filmu, nagranie dźwięku?
- wiedzą, że można łączyć różne formy w jednym projekcie?

Opcje dodatkowe

Jeżeli dysponujesz większą ilością czasu, to warto poświęcić go na wspólne nagranie filmu krótkometrażowego. Gotową pracę można zaprezentować na specjalnym pokazie, na który zostaną zaproszone rodziny uczestników i uczestniczek zajęć.

MATERIAŁY

ZADANIA SPRAWDZAJĄCE

Zadanie 1.

Oznacz poniższe zdania jako prawdziwe lub fałszywe.

1. Film zawsze kręci tylko jedna osoba. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Fałsz]
2. Dźwięk do filmu można nagrać osobno. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]
3. Zdjęcia nie mogą się przydać przy tworzeniu filmu. [rozwiązanie: fałsz] [Prawda/Fałsz]
4. Dźwięki, filmy i zdjęcia mogą złożyć się w jedną całość w postaci cyfrowej opowieści. [rozwiązanie: prawda] [Prawda/Fałsz]

SŁOWNICZEK

- **cyfrowa opowieść**: opowieść w formie multimedialnej, przedstawiona za pomocą połączenia różnych form przekazu, np. tekstu, animacji, dźwięku, obrazu, wideo

CZYTELNIA

- Bieta Leszczyńska, **Kręcimy filmy. Krok po kroku**, Centrum Edukacji Obywatelskiej [dostęp: 16.01.2014], Dostępny w Internecie: <http://www.ceo.org.pl/pl/etnolog/news/krecimy-filmy-krok-po-kroku>.
- Małgorzata Leszko, **Jak nakręcić film?**, Centrum Edukacji Obywatelskiej [dostęp: 16.01.2014], Dostępny w Internecie: <http://www.ceo.org.pl/pl/opowiem/news/jak-nakrecic-film>.
- **Jak zrobić (niezły) film?**, FilMOTEKA Szkolna,[online], [dostęp: 16.01.2014], Dostępny w internecie: <http://www.edunews.pl/narzedzia-i-projekty/narzedzia-edukacyjne/1467>.

Tekst: Joanna Baranowska, scenariusz: Anna Buchner, konsultacja merytoryczna: Grzegorz D. Stunża. Materiał pochodzi z serwisu edukacjamedialna.edu.pl prowadzonego przez Fundację Nowoczesna Polska.

Udostępniono na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa - Na tych samych warunkach 3.0](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/).

Źródło: <http://edukacjamedialna.edu.pl/lekcje/zaplanuj-cyfrowa-opowiesc/>.

Publikacja dofinansowana ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Podstawa programowa:

Plastyka, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

Tworzenie wypowiedzi - ekspresja przez sztukę

Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji - percepcja sztuki

Treści nauczania

Uczeń podejmuje działalność twórczą, posługując się podstawowymi środkami wyrazu plastycznego i innych dziedzin sztuki (fotografia, film) w kompozycji na płaszczyźnie i w przestrzeni.

Język polski, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

Tworzenie wypowiedzi

Treści nauczania

Uczeń sporządza plan odtwórczy wypowiedzi (ramowy i szczegółowy).

Zajęcia komputerowe, II poziom edukacyjny

Cele kształcenia

III. Wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z różnych źródeł; opracowywanie za pomocą komputera rysunków, motywów, tekstów, animacji, prezentacji multimedialnych i danych liczbowych.

Podstawa programowa 2017:

Język polski, IV-VI klasa

Treści nauczania

Uczeń rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych.

Uczeń wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakterystyka, kostiumy, rekwizyty, muzyka); wyodrębnia elementy dzieła filmowego i telewizyjnego (scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka); wskazuje cechy charakterystyczne przekazów audiowizualnych (filmu, programu informacyjnego, programu rozrywkowego).

Wiedza o społeczeństwie, IV-VIII klasa

Treści nauczania

Uczeń rozpoznaje sytuacje wymagające podjęcia decyzji indywidualnej i grupowej; wyjaśnia i stosuje podstawowe sposoby podejmowania wspólnych decyzji.

Informatyka, IV-VI klasa

Treści nauczania

Uczeń testuje na komputerze swoje programy pod względem zgodności z przyjętymi założeniami i ewentualnie je poprawia, objaśnia przebieg działania programów

Uczeń przygotowuje i prezentuje rozwiązania problemów, posługując się podstawowymi aplikacjami (edytor tekstu oraz grafiki, arkusz kalkulacyjny, program do tworzenia prezentacji multimedialnej) na swoim komputerze lub w chmurze.

Uczeń opisuje funkcje podstawowych elementów komputera i urządzeń zewnętrznych oraz: a) korzysta z urządzeń do nagrywania obrazów, dźwięków i filmów, w tym urządzeń mobilnych, b) wykorzystuje komputer lub inne urządzenie cyfrowe do gromadzenia, porządkowania i selekcjonowania własnych zasobów.